

35χρονα της ΠΟΕ. Ludwigshafen 25.04.2009

Εισηγητής : Γιάννης Επιτροπάκης

ΘΕΜΑ: η συμβολή των κρητικών οργανώσεων στην Ευρώπη, για την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Κρήτης και η προοπτική των κρητικών οργανώσεων στον 21 αιώνα.

Ιστορικά - Οργανωτική δομή αποδήμων Κρητών στην Ευρώπη

Έχουν περάσει πάνω από σαράντα πέντε χρόνια από την πρώτη μαζική εγκατάσταση των Ελλήνων μεταναστών στην Ευρώπη. Το μεταναστευτικό πλαίσιο στο χώρο της Γερμανίας καθοριζόταν από την ελληνογερμανική συμφωνία, που υπογράφηκε στις 30 Μαρτίου 1960. Αργότερα συμπληρώθηκε με άλλους Γερμανικούς νόμους όπως το 1965, με το νόμο για αλλοδαπούς. Όλοι αυτοί οι νόμοι ξεπεράστηκαν με την προσχώρηση της Πατρίδας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το 1965, οι Κρήτες του Μονάχου ιδρύουν την πρώτη εθνικοτοπική οργάνωση στην Ευρώπη. Στη δεκαετία του '70 ιδρύονται οι περισσότεροι σύλλογοι. Το 1974, οι Κρήτες της Γερμανίας ιδρύουν την Ομοσπονδία Κρητικών Συλλόγων Γερμανίας.

Πριν μια πενταετία με την αλλαγή του καταστατικού μετεξελίχθηκε η οργάνωση, ως Παγκρητική Ομοσπονδία Ευρώπη, για να συμμετέχουν σύλλογοι και εκτός Γερμανίας. Σήμερα έχει ενεργά μέλη 18 Κρητικούς συλλόγους. Στην Ευρώπη ζουν, εκτός εθνικών συνόρων, περίπου 25.000 Κρήτες.

Οι Έλληνες της Διασποράς μια νοητή γέφυρα του Ελληνισμού πέρα από τα οριοθετημένα γεωγραφικά όρια της Ελλάδας, κατόρθωσαν όχι μόνο να επιβιώσουν αλλά και να αναπτύξουν δραστηριότητες και πρωτοβουλίες με στόχο τη διατήρηση της εθνικής συνείδησης και της πολιτιστικής τους κληρονομιάς

ΓΓΑΕ. Το 1983 η Ελληνική Κυβέρνηση έδειξε ιδιαίτερη ευαισθησία και ενδιαφέρον για τα προβλήματα που απασχολούν τους Απόδημους Έλληνες. Συνέπεια αυτού του ενδιαφέροντος ήταν η εκπόνηση μιας ολοκληρωμένης μεταναστευτικής πολιτικής, ταυτόχρονα Εθνικής και Κοινωνικής.

Απόρροια της νέας αυτής αντίληψης αποτελεί αναμφισβήτητα η δημιουργία της Γενικής Γραμματείας Αποδήμου Ελληνισμού το 1983.

ΣΑΕ. Το 1995 για πρώτη φορά οι Έλληνες ομογενείς, όπου Γης, ένωσαν τις δυνάμεις τους σχηματοποιώντας την «Ελλάδα του κόσμου». Η Ελληνική πολιτεία ήλθε να καλύψει με το ΣΑΕ, ένα διαπιστωμένο θεσμικό έλλειμμα στην αυτοοργάνωση του απόδημου Ελληνισμού.

Ήταν αίτημα των οργανώσεων του απόδημου ελληνισμού. Ενδεικτικά αναφέρω ότι είχε περάσει σε ψήφισμα στο πρώτο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Αποδήμων Κρητών το 1986 να ιδρυθεί Εθνικό Συμβούλιο Αποδήμου Ελληνισμού.

Το ΣΑΕ είναι αρμόδιο για τη σύσφιξη των δεσμών της ομογένειας και της Ελλάδας και μεταξύ των ομογενών όπου διαμένουν για την καλύτερη οργάνωση και ανάπτυξη της ομογένειας σε όλες τις εκφράσεις της για την ενίσχυση των διμερών σχέσεων των χωρών υποδοχής με την Ελλάδα για την επανένταξη των Παλινοστούντων .

Στο ΣΑΕ εκπροσωπούνται όλες οι υπάρχουσες μορφές κοινοτικής και διακοινοτικής οργάνωσης, επίσης εκπροσωπούνται ομογενείς επιχειρηματίες, επιστήμονες, προσωπικότητες του χώρου του πολιτισμού των γραμμάτων και τεχνών, των γυναικών και η απόδημη νεολαία. Είναι τιμή για την Ομοσπονδία μας που είναι μέλος στο ΣΑΕ.

ΠΣΚ. Αρχές της δεκαετίας του 1980, επιχειρείται μια φιλότιμη προσπάθεια να συσταθεί μία παγκόσμια οργάνωση αποδήμων Κρητών. Τον Αύγουστο του 1983, πραγματοποιήθηκε στο Ρέθυμνο, ένα παγκόσμιο συνέδριο Αποδήμων Κρητών. Η προσπάθεια για την οργάνωση των απανταχού Κρητών προσωρινά εγκαταλείπεται. Οι εκπρόσωποι κρητικών οργανώσεων αρχίζουν να ξανασυζητούν το θέμα από το 1995 στη Θεσσαλονίκη όπου γίνονται οι παγκόσμιες συνελεύσεις του Συμβουλίου Αποδήμου Ελληνισμού ΣΑΕ. Τον Αύγουστο του 2003 πραγματοποιείται το παγκόσμιο συνέδριο Κρητών όπου γης. Οι εκπρόσωποι των δευτεροβάθμιων κρητικών οργανώσεων προχώρησαν στη σύσταση, με νομική βάση, του Παγκόσμιου Συμβουλίου Κρητών ΠΣΚ. Στις 19-08-2005 στο Ρέθυμνο συστάθηκε το πρώτο εκλεγμένο Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΣΚ. Μετά τη τριετία της Παγκρητικής Αμερικής, κατέχει σήμερα την προεδρία η Παγκρητική Ομοσπονδία Ευρώπης.

Ο ρόλος των εθνικοτοπικών συλλογών:

Οι εθνικοτοπικοί σύλλογοι και η Ομοσπονδία τους έπαιξαν στη διάρκεια της μεταναστευτικής μας ιστορίας σημαντικό και πολυδύναμο ρόλο.

Ο βασικός στόχος των οργανώσεων μας, είναι η διατήρηση και η καλλιέργεια ηθών και εθίμων και γενικά των παραδόσεών μας.

Οι οργανώσεις των Κρητών συνεργάζονται στενά : με τις Ελληνικές υπηρεσίες στο εξωτερικό ειδικά με τα Ελληνικά προξενεία, με την εκκλησία, με τις άλλες εθnikοτοπικές οργανώσεις και με τις Ελληνικές κοινότητες και τις ομοσπονδίες των, στην Ευρώπη. Αναγνωρίζουν στις Ελληνικές κοινότητες και στις Ομοσπονδίες των, την πολιτική εκπροσώπηση του Ελληνισμού στα όρια που δραστηριοποιούνται.

Η γνώμη μας είναι ότι έχει κλείσει ένας κύκλος λόγω των μεγάλων αλλαγών σε όλα τα επίπεδα, από την καθημερινότητα μέχρι τις διεθνείς σχέσεις. Σε αυτή τη νέα εποχή της Ευρώπης του αύριο πρέπει να σχεδιάσουμε μία νέα στρατηγική.

Τι γίνεται σήμερα: Η εθελοντική βάση δουλειάς αποτελεί τη βάση για να θεμελιωθεί η όλη οργάνωση του συλλόγου.

Οι σύλλογοί μας λειτουργούν βάση καταστατικού και με δημοκρατικές διαδικασίες. Είναι ανεξάρτητοι από τα ελληνικά ή τα γερμανικά κόμματα.

Οι σύλλογοί μας παρουσιάζουν διακυμάνσεις στα αποτελέσματά τους, που είναι συνήθως συνάρτηση της δράσης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και ειδικότερα του Προέδρου.

Η προσφορά των στελεχών μας, είναι σε εθελοντική βάση, δεν έχουμε επαγγελματικά αμειβόμενα στελέχη.

Οι εκδηλώσεις των Κρητικών συλλόγων

Οι εκδηλώσεις και το έργο των εθnikοτοπικών συλλόγων δεν αναπληρώνονται ούτε υποκαθίστανται από άλλες οργανώσεις.

Όπως:

- ∅ Η μάχη της Κρήτης – το Ολοκαύτωμα Αρκαδίου*
- ∅ Ένωση της Κρήτης με τη μητέρα Ελλάδα*
- ∅ Χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις, Κοπή Βασιλόπιτας, Ελληνικό Πάσχα, Κλύδωνας*
- ∅ Κρητική διατροφή*
- ∅ Εκδρομές*

Οργάνωση Τμημάτων:

Σε κάθε σύλλογο: λειτουργεί τμήμα νεολαίας και χορευτικό συγκρότημα. Στο σύλλογο του Μονάχου λειτουργεί ανδρική ομάδα " Ριζίτες Μονάχου".

Στην ομοσπονδία ΠΟΕ, λειτουργούν επιτροπές εργασίας:

- i. επιτροπή δικτύου Νεολαίας
- ii. επιτροπή Γυναικών οι "Κρήσες στην Ευρώπη"
- iii. επιτροπή δικτύου Κρητών επιχειρηματιών στην Ευρώπη, προβολής των Κρητικών αγροτικών προϊόντων και του Τουρισμού
- iv. επιτροπή παλιννοστούντων Κρητών της ΠΟΕ

Η Ομοσπονδία έχει προτεραιότητες στις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- ∅ Κρητική παράδοση και υποχρεώσεις προς τις νέες γενεές.
- ∅ Κρητική νεολαία – τα σύγχρονα προβλήματά της.
- ∅ Τουριστική βιομηχανία και επενδυτικές δυνατότητες στην Κρήτη.
- ∅ Διεθνές εμπόριο αγροτικών προϊόντων και ειδικότερα του ελαιολάδου.
- ∅ Διαφήμιση της Κρητικής διατροφής και χρησιμοποίησής της σαν εργαλείο marketing τουριστικών και αγροτικών προϊόντων.
- ∅ Προστασία του Κρητικού περιβάλλοντος και οικολογικών θεμάτων, πράσινη ανάπτυξη.
- ∅ Πολιτιστικών ανταλλαγών και συνεργασία με ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς.

Συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και λοιπούς φορείς του τόπου καταγωγής:

Εμείς πιστεύουμε ότι η τοπική αυτοδιοίκηση σε όλα τα επίπεδα μπορεί να παίζει σημαντικό ρόλο στην οργάνωση και ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ αποδήμων και των τόπων καταγωγής, προτείνουμε:

1. Σε επίπεδο Δήμου: Οργάνωση γραφείου αποδήμου υπό την εποπτεία του εκάστοτε Δημάρχου

2. Σε επίπεδο Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης: Αναβάθμιση των Επιτροπών, συγκρότηση επιτροπών όπου δεν υπάρχουν, συνεργασία με τις οργανώσεις αποδήμων, διασυλλογική συνεργασία οργανώσεων αποδήμων με πολιτιστικούς φορείς επίσης με επιμελητήρια και άλλους φορείς του Νομού.
3. Σε επίπεδο περιφέρειας : Ίδρυση κέντρου για όλους τους αποδήμων εντός και εκτός Ελλάδας: δημιουργία αρχείου απόδημου περιφέρειας, οργάνωση συνεδρίου ανά τριετία Κρητών όπου γης σε συνεργασία με το ΠΣΚ

Συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κρήτης

Όπως είπα και στο χαιρετισμό μου, η Κρήτη είναι ευλογημένος τόπος. Ως ευρωπαϊκή περιφέρεια, έχει μεγάλα συγκριτικά πλεονεκτήματα : Α) το ανθρώπινο δυναμικό της, Β) η γεωπολιτική της θέση, η ιστορία της, ο πολιτισμός της με τα ήθη, έθιμα, τη μαντινάδα, τα ριζίτικα , το χορό, τη τσικουδιά και τη Κρητική διατροφή, Γ) το προικισμένο μεσογειακό περιβάλλον της, με τη θάλασσα και τον ήλιο της , έχει ως αποτέλεσμα να διακρίνεται με τα αγροτικά προϊόντα της με πρωτεύοντα ρόλο το υγρό χρυσάφι της το ελαιόλαδο και το τουριστικό προϊόν της.

Προοπτικές σε συνάρτηση των νέων δεδομένων:

Η παγκοσμιοποίηση και η ανοιχτή κοινωνία δεν αφορούν μόνον την οικονομία και το διεθνές περιβάλλον αλλά και τον πολιτισμό.

Εμείς, που ζούμε εκτός εθνικών συνόρων, βιώνουμε καθημερινά τις μεγάλες αλλαγές σε όλους τους χώρους, νιώθουμε ότι είμαστε πλέον πολίτες της ενωμένης Ευρώπης σε μια κοινωνία πολυπολιτισμική σε μια περιοχή χωρίς σύνορα, ελεύθερη διακίνηση προσώπων, κεφαλαίων και ιδεών σε ένα κόσμο που με την παγκοσμιοποίηση των πάντων και ειδικά της αγοράς γίνεται όλο και μικρότερος.

Με την ένταξή μας στην μεγάλη οικογένεια των ευρωπαϊκών λαών, έχουμε τη γνώμη ότι έχουμε χρεωθεί μια μεγάλη αποστολή και δεν είναι άλλη από τη διατήρηση, την καλλιέργεια και ανάδειξη, της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Διατήρηση λοιπόν των ηθών και των εθίμων του νησιού μας, είναι καταστατική υποχρέωση για κάθε Κρητικό σύλλογο. Για να υπάρξει προοπτική πρέπει οι εθνικοτοπικές οργανώσεις και εμείς οι ίδιοι να μεταφέρουμε στα παιδιά μας την πίστη και την υπερηφάνεια της καταγωγής τους. Κάτω από αυτές τις συνθήκες πρέπει να συνεχίσουν να εκπληρώνουν το έργο τους οι σύλλογοί μας. Είναι υποχρέωσή μας προς τις νέες γενεές.

Σε αυτό το νέο περιβάλλον καλούμαστε όλοι να παρέμβουμε αποφασιστικά για να διασφαλίσουμε την πορεία του πολιτισμού στο μέλλον. Να δημιουργήσουμε, υποδομές για τις νέες γενεές, την νεολαία μας, τα παιδιά μας, την ελπίδα όλων μας, έχοντας επίγνωση ότι τα νέα δεδομένα που αντιμετωπίζουμε είναι πολύπλοκα και συνθέτουν μια διαρκή ιστορική πρόκληση. Μία πρόκληση στην πορεία της ολοκλήρωσης των νέων κοινωνιών της Ευρώπης.

ΝΑΙ στην ένταξη στις πολυπολιτισμικές κοινωνίες της Ευρώπης

ΟΧΙ στην αφομοίωση

Ανοιχτή κοινωνία είναι η κοινωνία της ελευθερίας και της συμμετοχής, της κοινωνικής ευθύνης και της αλληλεγγύης.

Ειδικά για τη Κρητική νεολαία

Για την κρητική νεολαία, το μέλλον των οργανώσεών μας πρέπει να δώσουμε κίνητρα να βρίσκονται ενεργά στους συλλόγους. Πράγματι γίνεται μεγάλη προσπάθεια στους συλλόγους μας για να συμμετέχει ενεργά η νεολαία στις δράσεις τους. Οι εκπρόσωποι της νεολαίας συμμετείχαν το Νοέμβριο του 2008, στη συνέλευση της νεολαίας ΣΑΕ περιφέρειας Ευρώπης.

Σήμερα προχωρούμε, με πρωτοβουλία της ΠΟΕ σε μία συνδιάσκεψη κρητικής νεολαίας σε συνεργασία με το ΣΑΕ περιφέρειας Ευρώπης, δηλαδή στην ιδρυτική συνέλευση οργάνωσης δικτύου της κρητικής νεολαίας της ΠΟΕ, **ΚΡΗΝΕ- ΠΟΕ**. Η νεολαία μας, τα παιδιά μας, έχουν τα δικά τους προβλήματα και πρέπει να ακουμπήσουμε σε αυτά. Πρέπει να προτείνουμε νέες δράσεις όπως θεατρικές ομάδες, εκθέσεις ζωγραφικής, διαγωνισμό χορευτικών συγκροτημάτων, κρητικής μαντινάδας, ριζίτικα, σε συνεργασία μεταξύ τους και με αλλά δίκτυα νεολαίων.

Στόχος

Στόχος μας είναι, να εντατικοποιήσουμε την προσπάθεια, ατομική και συλλογική σε συνεργασία και με άλλους φορείς, για την ενεργή συμμετοχή και εν γένει δραστηριότητα όλων των συμπατριωτών μας, στους παρακάτω τομείς, οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό, στις χώρες υποδοχείς. Ναι στην ένταξη μας στις Ευρωπαϊκές κοινωνίες. Προϋπόθεση είναι η εκπαίδευση και καλλιέργεια της Ελληνικής γλώσσας και του Ελληνικού πολιτισμού. Με άλλα λόγια να διατηρήσουμε ως κόρη οφθαλμού την πολιτιστική μας ταυτότητα. Φωτεινό παράδειγμα και πρότυπο για τη νεολαία μας είναι ο συμπατριώτης μας και από σήμερα επίτιμος πρόεδρος της ΠΟΕ, Δρ Χατζημαρκάκης Γιώργος.

Θέλουμε να τονίσουμε ότι θα συνεχίσουμε αυτή την προσπάθεια που είναι κατάθεση ψυχής για όλους εμάς.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς

ο Γιάννης Επιτροπάκης είναι πρόεδρος της Παγκρητικής Ομοσπονδίας Ευρώπης.